

Met elkaar...

voor

onze mooie dorpen

CDA Wijdemeren

programma 2018 - 2022

Inhoudsopgave

Met elkaar... Voorwoord lijsttrekker Jan Verbruggen	1
Wat je kiest doet ertoe	4
1. Waarden & traditie	6
1.1. Lokale eigenheid	6
Kunst- en cultuurbeleid	6
Cultureel erfgoed	6
1.2. Veiligheid in de buurt	7
1.3. Burgerschap	7
Betrokken bewoners	7
Integratie	8
Democratische legitimiteit en bestuurlijke nabijheid	8
Gemeentelijke samenwerking	8
1.4. Zondag: de waarde van rust, cultuur en ontmoeting	9
2. Sterke samenleving	11
2.1. Samenlevingsgericht werken	11
Dienstverlening gemeente	11
2.2. Doe mee	11
Verwachtingsmanagement en duidelijkheid	12
2.3. Verenigingen en vrijwilligers	12
Meer ruimte, minder knellende regels	12
Betaalbare en duurzame verenigingsgebouwen	12
2.4. Bewegen voor leefbaarheid en welzijn	13
Goede sportvoorzieningen	13
Groene buitenruimte	13
2.5. Bereikbaarheid	13
Goed Openbaar Vervoer	13
Verkeersveiligheid	14
2.6. Voldoende en betaalbare woningen	14
2.7. Nieuwbouw bij krimp	15
3. Familie en Gezin	17
3.1. Gezinnen	17
3.2. Kindvriendelijke buurten	17
3.3. Onderwijs	17
Hulp	18
3.4 Samen met maatschappelijke organisaties	18
Geloofsgemeenschappen	18
Verenigingen	18
3.5. Lokale toegang tot zorg	19
Drempel omlaag	19
Zorginstellingen	19

4. Zorg voor elkaar	21
4.1. Preventie	21
4.2. Persoonlijke kracht	21
Aanpak laaggeletterdheid	21
Passende voorzieningen	21
Toegankelijkheid openbare ruimten en gebouwen	22
4.3. Omzien naar elkaar	22
Mantelzorg	22
Aanpak eenzaamheid	23
Ouderen	23
4.4. Samenwerken met professionals	23
Personen met verward gedrag	23
4.5. Financiën voor de zorg	24
Innovatie	24
Eigen bijdragen	24
De menselijke maat centraal	24
4.6. Organisatie	24
Regeldruk in de zorg	25
4.7. Werk en participatie	25
Werk	25
Armoede	25
5. Eerlijke economie	27
5.1. Bedrijvigheid	27
Ondernemerschap	27
Werkgelegenheid	27
Iedereen aan het werk	28
Korte metten met fraude	28
5.2. Wonen in een buitengebied	28
Kernenbeleid	28
Recreatie	29
Regionale economische visie Gooi en Vechtstreek	29
5.3. Ruimte geven	29
Kansen benutten	29
Agrarische ondernemers	30
Omgevingskwaliteit koesteren	30
5.4. Duurzaamheid	31
Van onderop	31
Energietransitie	31
5.5. Gezonde gemeentefinanciën	32
Weerstandsvermogen	32
Transparantie	32
Rekenkamer	32
Onze kandidaten	33

Vastgesteld tijdens de Algemene Ledenvergadering van het CDA Wijdemeren op woensdag 22 november 2017 in het clubgebouw van de IJclub Ankeveen.

Met elkaar...

Met trots presenteren wij ons verkiezingsprogramma en daarbij een mooie lange lijst met enthousiaste kandidaten! Er is de afgelopen vier jaar hard gewerkt en veel bereikt, maar er blijven altijd nog vele uitdagingen voor onze dorpen. Daar wil het CDA zich opnieuw voor inzetten.

Die uitdagingen willen en kunnen wij met elkaar aan om zo onze dorpen nog mooier te maken. Daar hebben wij wel een sterk gemeentebestuur van Wijdemeren voor nodig. Een bestuur dat opnieuw de handen uit de mouwen steekt om samen met onze inwoners, ondernemers en verenigingen plannen te maken voor herinrichting van straten, mooier maken van het openbaar groen, zoeken naar woningbouwlocaties, creëren en behouden van voorzieningen in de dorpen, burgerinitiatieven ondersteunen en iedereen die kan ook mee laten doen in onze samenleving. Maar bovenal zorg voor onze inwoners die het nodig hebben. Zorg die dicht bij de mensen staat.

CDA Wijdemeren staat klaar voor u!

Korte terugblik

Vier jaar geleden stonden wij voor een enorme klus. Wijdemeren was er aan toe dat er een nieuwe wind ging waaien in het gemeentehuis en in de dorpen. Door onze grote winst bij de verkiezingen konden wij goed het CDA-geluid laten horen. Met een grote enthousiaste groep zijn wij de uitdagingen aangegaan. Vol ambitie hebben wij zaken opgepakt die in het slob waren geraakt of zelfs tot stilstand waren gekomen.

Als eerste heeft het CDA de bloembakken verwijderd van de vaartwegen. Niet alleen een kosten verslindend project, maar ook een project dat op geen enkel draagvlak van onze inwoners kon rekenen. Vervolgens was er een samenwerking met Maarssen (Stichtse Vecht) die zo onlogisch was dat inwoners van Wijdemeren tussen wal en schip dreigden te vallen. Ook dit hebben wij hersteld. Inmiddels is er weer een goede samenwerking in de regio Gooi en Vechtstreek. Een regio waar wij ons allemaal thuis voelen. Met dit samenwerkingsverband zijn de zorgtaken die wij als gemeente van het rijk hebben gekregen tot een succes gemaakt.

In het openbaar groen is een enorme inhaalslag gemaakt. Wij zijn er nog niet, er is nog veel te doen en daar willen we verder mee. Maar samen met bewoners en ondernemers is er veel bereikt aan het mooier maken van de eigen omgeving. Als niet onbelangrijk bijkomend voordeel kennen de mensen elkaar weer in de straten door samen aan de slag te gaan. Daarnaast heeft de gemeente vele wegen en pleinen opnieuw ingericht. En elke keer zijn er herinrichtingsplannen gemaakt waarbij onze inwoners vooraan stonden. Waar wij zwaar op hebben ingezet is de tot stilstand gekomen woningbouw. In onze gemeente waren er inmiddels meer dan 1000 actieve woningzoekenden. Met enige trots kan ik vermelden dat in deze periode 300 tot 400 woningen gebouwd of in aanbouw zijn.

Uitdagingen

Zoals al gezegd liggen er voor aankomende periode genoeg uitdagingen voor u en voor ons.

Het CDA wil doorgaan voor onze woningzoekenden. Vaak gehoorde klacht is dat er voor onze kinderen hier geen passende woonplek is. Ook onze kinderen moeten we een plek in onze mooie dorpen gunnen. Daarom gaan wij op zoek naar woningbouwlocaties binnen onze dorpen. Gasloos bouwen wordt ook één van onze uitdagingen!

Omdat niet alles in één periode kan, wachten nog vele straten op (groen-)onderhoud en herinrichting. Daar moeten wij dus mee door. Samen met inwoners en ondernemers worden de ontwerpen voor herinrichting gemaakt. Hierbij wordt natuurlijk het klimaatbestendig maken (meer groenstroken en hemelwaterafvoer scheiden van het riool) direct meegenomen!

Eenzaamheid komt ook in onze gemeente steeds vaker voor. Daar moeten we met elkaar oog voor hebben. Ook dit kunnen wij niet alleen. CDA ziet hier wel een taak voor de gemeente om mensen bij elkaar te brengen om zo de saamhorigheid in iedere buurt te vergroten.

Voor de komende periode wil het CDA de zorg blijven bieden die nodig is. Iedereen moet immers mee kunnen blijven doen en als regelingen knellen moeten wij kijken naar oplossingen. Geen mens mag aan de kant blijven staan. Ook nu het economisch beter gaat blijven wij ons inzetten voor armoedebestrijding. Armoede komt in onze dorpen meer voor dan we misschien denken en vaak zijn kinderen dan de dupe. Dat mogen we niet laten gebeuren. Ieder mens, ieder kind moet mee kunnen doen!

Een sterk Wijdemeren

Waar ik mee begon wil ik ook mee afsluiten. Een sterk Wijdemeren! Voor de komende periode ziet het CDA opnieuw een toekomst van Wijdemeren als een zelfstandige gemeente. Met een eigen gemeenteraad en een eigen college van burgemeester en wethouders. Wel is er raadsbreed erkenning dat wij dit niet alleen kunnen. Daarom wil het CDA de komende periode een intensievere samenwerking van ambtenaren in de regio Gooi en Vechtstreek. Hierdoor krijgt Wijdemeren meer slagkracht, kwaliteit en continuïteit.

Ook in deze periode moet er een goed kernenbeleid worden gemaakt om het dorps-DNA van elk dorp afzonderlijk te waarborgen. Als er in de toekomst één gemeente Gooi en Vechtstreek zal ontstaan zullen onze mooie dorpen blijven zoals zijn. Met mensen die met elkaar de schouders er onder willen zetten om dit te bereiken. Want mensen maken de samenleving, niet de overheid.

Het CDA wil en kan dit alles waarmaken! Er staat wederom een sterke CDA-ploeg klaar voor de komende vier jaar die altijd en overal de mens centraal stelt!

Daarom vragen wij uw stem op 21 maart.

Jan Verbruggen

Lijsttrekker CDA Wijdemeren

Wat je kiest doet ertoe

Het CDA is een open democratische volkspartij die uitgaat van een christelijke mens- en maatschappijvisie.

Bij ons staat de gemeenschap centraal. De **betrokkenheid van mensen** bij hun dorp, gezin, school, buurt, kerk, bedrijf of vereniging. Dat is het ware draagvlak voor verbinding en het samenleven in een gemeente.

Voor een sterke gemeenschap zijn juiste verhoudingen tussen samenleving, markt en overheid nodig. **We zorgen en werken voor elkaar en met elkaar.** Vanuit burgerschap.

Dat vraagt om een gedeeld besef van waarden en normen, van rechten en plichten, van tolerantie en verantwoordelijkheid. Daarbinnen ontstaat ruimte voor solidariteit en voor verschil in opvattingen, ambities en vaardigheden.

Als **open volkspartij** is het CDA geworteld in alle lagen van de samenleving. Daarom biedt het CDA in Wijdemeren plaats voor veel verschillende mensen.

Voor betrokken inwoners die vanuit **hun eigen bijzondere overtuiging** aan politiek doen. En daarnaast hun bedrijf runnen, voor de klas staan of ergens vrijwilliger zijn. We zijn een partij waar iedereen erbij hoort.

Om te werken aan een samenleving waarin iedereen mee kan doen, nu en ook de komende generaties, is het programma van CDA Wijdemeren opgebouwd uit vijf belangrijke thema's:

- 1 **Waarden & traditie**
- 2 **Sterke samenleving**
- 3 **Familie en gezin**
- 4 **Zorg voor elkaar**
- 5 **Eerlijke economie**

Voor ons begint politiek met de erkenning van maatschappelijk initiatief. **De overheid geeft mensen en organisaties het vertrouwen dat ze doen wat ze kunnen doen.**

De inwoner gunt de overheid de ruimte om te doen wat ze moet doen. Vertrouwen staat centraal. We willen geen harde cultuur van controleren en afrekenen.

Het CDA zet in op betrokken inwoners en onderlinge verbondenheid. Wie geraakt is door het lot van de ander kan niet anders dan in beweging komen. In de hulp van de overheid moet de menselijke maat dan ook zichtbaar en voelbaar zijn. **In een sterke samenleving staat niemand er alleen voor.**

De keuzes voor de lokale samenleving die we door willen geven, vertalen we ook in een **eerlijke economie en in zorg voor natuur en cultuur.**

Dat betekent dat we nu verstandig moeten investeren in de economie van morgen: in kennis, innovatie en duurzame groei. **We beschermen wat van waarde is.** Om een betere samenleving achter te laten.

Beloofd is beloofd

Wij pakken eenzaamheid aan!

Weg met die plastic flesjes! Ons eigen drinkwater is van topkwaliteit. CDA wil openbare watertappunten in alle dorpen van Wijdemeren.

Jan Verbruggen

1 Waarden & traditie

Waarden en traditie zijn belangrijk voor de samenleving. Veel mensen ervaren hun eigen leven als goed, maar maken zich zorgen over hoe wij met elkaar omgaan. Respect voor elkaar, iets over hebben voor de ander en niet altijd en overal het eigen belang voorop stellen: dat zijn waarden die in allerlei Nederlandse tradities al generaties lang worden doorgegeven.

1.1 Lokale identiteit

Kunst- en cultuurbeleid

Cultuur is belangrijk voor mens en samenleving. Het draagt onder meer bij aan de persoonlijke ontplooiing van mensen en aan een gevoel van verbondenheid binnen gemeenschappen.

- In de dorpen moeten laagdrempelige voorzieningen beschikbaar blijven voor ontmoeting en kunst- en culturele activiteiten. Zo houdt elk dorp zijn eigen ontmoetingsplek(-ken) die het beste floreren wanneer inwoners zelf het beheer organiseren.
- Om onze kinderen kennis te laten maken met de lokale cultuur en geschiedenis, hechten wij aan cultuureducatie op school. De gemeente moet een financiële bijdrage blijven leveren aan het project muziekeducatie op de basisscholen.
- Wij stimuleren kunst in de openbare ruimte en doen dit bij voorkeur in samenwerking met lokale initiatieven of het bedrijfsleven en lokale kunstenaars.
- Het CDA zet in op een duurzame, toekomstbestendige bibliotheek met vestigingen, servicepunten of 'bibliotheken op school' in alle dorpen. De taalactiviteiten, zoals DigiTaalHuis, mee leesclubs, taalcafé etc. die vanuit de vestiging in Loosdrecht in de gehele gemeente worden georganiseerd moeten worden voortgezet.

Cultureel erfgoed

Cultureel erfgoed gaat over ons gezamenlijk verleden, over samenleven en duurzaamheid.

- De gemeente waakt over het behoud van de vele monumenten in onze dorpen. Periodiek levert de gemeente gratis advies voor behoud en restauratie.
- Bij de invoering van de Omgevingswet stelt de gemeente een omgevingsplan op waar ruimte in moet zijn voor variëteit, maatwerk en maatschappelijk initiatief. Het is van belang dat de gemeente vertrouwen aan inwoners blijft geven, binnen duidelijke kaders die bescherming bieden aan ons religieus, agrarisch en cultureel erfgoed.
- Bij de bescherming van het cultureel erfgoed is er bijzondere aandacht voor kerkgebouwen. Als kerken niet langer hun oorspronkelijke functie (kunnen) vervullen, zoekt de gemeente actief mee naar een passende nieuwe functie.
- Ook het behoud van een algemene begraafplaats in elke dorpskern (Ankeveen, 's-Graveland, Kortenhoef, Loosdrecht en Nederhorst den Berg, is voor het CDA een belangrijk aandachtspunt.

1.2 Veiligheid in de buurt

Veiligheid is een basisbehoefte in een sterke samenleving, waarin mensen zich thuis en geborgen voelen. Het CDA richt zich in het bijzonder op het tegengaan van criminaliteit die impact heeft op het veiligheidsgevoel in de maatschappij, zoals woninginbraken, verkeersoverlast, onveilig gevoel bij de schoolomgeving en openbare ruimte, overlast van rondhangende jongeren en vandalisme.

- Het CDA vraagt daarbij in het bijzonder aandacht voor de rol van de wijkagent. Wijkagenten moeten als ogen en oren van de buurt ook daadwerkelijk in de buurt aanwezig zijn.
- Daarnaast is een actieve houding en betrokkenheid van inwoners een belangrijke basis voor de veiligheid en leefbaarheid van de woonomgeving. Zoals sociale samenhang en het elkaar kunnen aanspreken op (kleine) misstanden.
- De gemeente stimuleert en ondersteunt inwoners bij preventieve maatregelen en werkt samen met inwoners aan het oplossen van veiligheidsvraagstukken in de buurt. Bijvoorbeeld door het organiseren van een buurtschouw, een informatiebijeenkomst over het voorkomen van inbraken, WhatsApp-buurtpreventiegroepen en deelname aan het programma 'Waaks!'.
- Bij buurtconflicten en -ergernissen wil het CDA langdurige juridische processen voorkomen door de inzet van Buurtbemiddeling en (pre)mediation.
- Overlast wordt soms ook veroorzaakt door alcohol. Om bij jongeren onder de 18 jaar alcoholgebruik tegen te gaan, werkt de gemeente met 'mysterie guest controles' en blijft deelnemen aan de regionale campagnes NIX18 en 30 dagen zonder alcohol.
- Door het melden van kleine vernielingen bij het Meldpunt openbare ruimte kan de gemeente sneller tot actie overgaan. Het CDA wil dat waar mogelijk de schade van vandalisme en beschadiging van gemeentelijke eigendommen op de dader wordt verhaald. Om bewustwording te creëren publiceert de gemeente de herstellkosten (bijv. na vuurwerkvandalisme) van vernielingen.
- Weggebruikers hebben een eigen verantwoordelijkheid als het gaat om veiligheid in het verkeer. Daarbij is het de taak van de gemeente om bij herinrichting van wegen het gedrag positief te beïnvloeden. Het CDA omarmt de inzet van mobile smiley's als tijdelijk effect voor het verlagen van de snelheid.
- Brandpreventie staat bij het CDA hoog op de agenda. De gemeente voert een actief beleid om inwoners te informeren over preventiemaatregelen die zij zelf kunnen nemen. Een cruciaal onderdeel van de brandweezorg is de werving van vrijwilligers, die onmisbaar zijn voor de inzet van de lokale brandweer.

1.3 Burgerschap

Betrokken bewoners

Burgerschap bestaat uit het nemen van verantwoordelijkheid voor de samenleving, juist ook lokaal in je eigen dorp. Het heeft alles te maken met betrokkenheid, met moraliteit, met normen en waarden.

- De lokale democratie biedt mensen volop de kans om burgerschap te tonen. Het CDA staat daarbij voor meer zeggenschap, eigenaarschap en initiatief bij de bewoners en een bestuur dat ruimte geeft en voorwaarden schept (doe-democratie). Dit vraagt ook om een andere houding van lokale politici: meer loslaten, meer vertrouwen en meer aanvullend in plaats van regelend handelen.
- Juist omdat het belang van een sterke samenleving geen vanzelfsprekendheid meer is, willen wij extra inzetten om jongeren actief te betrekken bij de samenleving. Het CDA wil dat de gemeente zich inzet voor het vormgeven van maatschappelijke stages. Door o.a. samen met scholen en instellingen te zoeken naar een waardevolle invulling hiervan.

Integratie

Ook in Wijdemeren wonen of vestigen zich mensen met een andere culturele en/of nationale achtergrond. De integratie van vestigers is een gemeentelijk en lokaal aandachtspunt.

- Een goede beheersing van de Nederlandse taal behoort tot de belangrijkste voorwaarden voor een succesvolle inburgering van nieuwkomers.
- Het CDA wil dat de gemeente vergunninghouders direct in aanraking brengt met onderwijsmogelijkheden en vrijwilligerswerk, zodat de stap naar betaald werk kleiner wordt.
- Daarnaast kunnen nieuwe Nederlanders met behulp van vrijwilligers (maatjes) snel hun plek vinden in de plaatselijke samenleving.

Democratische legitimiteit en bestuurlijke nabijheid

De gemeente heeft in de afgelopen jaren veel nieuwe taken gekregen die in het verleden door het rijk werden uitgevoerd. Zo is dat gebeurd bij het sociaal domein en zal dit ook gebeuren bij de Omgevingswet. Het is belangrijk dat deze nieuwe taken goed worden uitgevoerd, dat de democratische controle gewaarborgd is en dat met andere bestuurlijke partners wordt samengewerkt.

- Wij hechten er belang aan dat buurten en dorpen invloed hebben op het beleid. Dat de gemeente vooral kaderstellend en ondersteunend optreedt, aansluiting zoekt bij maatschappelijke initiatieven en de samenleving actief de ruimte geeft.
- Het CDA omarmt burgerinitiatieven vanuit ons vertrouwen in de samenleving. Daarbij is het uitgangspunt dat initiatieven die publieke voorzieningen aanbieden en/of een beroep doen op gemeenschapsgeld, representatief zijn en passen in het algemeen belang.
- Als daar voldoende draagvlak voor is wil het CDA een jongerenraad instellen die 12- tot 21-jarigen een stem kan geven in de Wijdemeerse politiek.

Gemeentelijke samenwerking

In de afgelopen periode is raadsbreed erkend dat de bestuurskracht van Wijdemeren onvoldoende is. Hier ligt dan ook een belangrijke uitdaging voor de komende jaren. Het belangrijkste uitgangspunt voor het CDA is het behoud van de identiteit van onze dorpen; het Dorps DNA. Het CDA maakt zich hierbij hard om de komende periode een zelfstandige gemeente te blijven. Om onze ambities waar te kunnen maken en Wijdemeren weer een krachtige gemeente te laten zijn, wil het CDA op korte termijn een intensievere samenwerking van de ambtenaren in de regio Gooi en Vechtstreek. Concreet willen wij dat de ambtelijke organisatie van Wijdemeren wordt samengevoegd met Hilversum en Gooise Meren. Hierdoor houden wij onze eigen gemeenteraad en college, zodat we dicht bij onze inwoners, ondernemers en verenigingen blijven staan. Door de ambtelijke versterking kunnen wij blijven inspelen op initiatieven en wensen uit de dorpen, naast de uitvoering van de wettelijke taken.

Afhankelijk van de noodzaak en de bestuurlijke ontwikkelingen in de regio wil het CDA op de langere termijn komen tot één gemeente in de regio Gooi en Vechtstreek. De eerste tijd willen wij in ieder geval gebruiken om het Dorps DNA te versterken en te borgen. Dit betekent dat de voorzieningen in de dorpen die belangrijk zijn voor de inwoners, ondernemers en verenigingen behouden moeten blijven.

Het CDA staat voor een betrokken gemeente die haar inwoners, ondernemers en verenigingen kent. Een gemeenteraad die bereikbaar is en die een afspiegeling blijft van de lokale bevolking, met gezonde ambities. Het CDA Wijdemeren is een lokale partij met een provinciaal en landelijk netwerk. Dit betekent ook dat de contacten met CDA Noord-Holland en de CDA Tweede Kamer-fractie zeker worden ingezet om onze doelen te bereiken.

Met elkaar... blijven we ons inzetten voor onze mooie dorpen!

1.4 Zondag: de waarde van rust, cultuur en ontmoeting

Het CDA hecht aan waarden en traditie, zo ook aan de zondag als de dag die in onze cultuur is uitgegroeid tot een rustmoment van bezinning en ontmoeting. Sociaal-economisch is van belang dat verruiming van de openingstijden voor het midden- en kleinbedrijf relatief veel duurder is dan voor grote winkelketens.

- Lokale gemeenschappen verschillen van dorp tot dorp. Het CDA vindt dat aan zulke verschillen ook op zondag recht gedaan moet worden. Daarom moet de gemeente in overleg met inwoners en lokale ondernemers besluiten over de openingstijden van winkels (al dan niet op zondagen). Het is verstandig daarbij ook regionale effecten mee te wegen.
- Wij vinden één dag rust per week belangrijk. Een vaste dag waarop werkgevers geen beroep kunnen doen op hun personeelsleden. Eén dag in de week voor aanwonenden van winkelgebieden zonder (vracht)auto's die van de vroege ochtend tot laat op de avond af en aanrijden.

Felicities en taart van #CDA #Wijdemeren voor 50 jaar ASV. Dank aan alle vrijwilligers die dit mogelijk maakten!

Trots op de vrijwilligers van de Historische Kring Loosdrecht
Jan Verbruggen
CDA

Vrijwilligers bedankt!
Trots op onze vrijwilligers

Een bloemetje voor jouw kanjer!

2 Sterke samenleving

Het CDA wil de komende jaren blijven werken aan sterke buurten en dorpen. Een sterke samenleving van betrokken gemeenschappen is gebouwd op verbondenheid en gedeelde verantwoordelijkheid en geeft mensen directe invloed op hun eigen leefomgeving. Dat betekent minder regels van bovenaf en meer zeggenschap voor inwoners zelf.

2.1 Samenlevingsgericht werken

Wij geloven dat de samenleving en niet de overheid centraal moet staan. De gemeentelijke overheid moet daarbij dienstbaar en betrouwbaar zijn en ruimte bieden aan initiatieven.

Dienstverlening gemeente

De dienstverlening van de gemeente moet persoonlijk zijn en uitgaan van een gelijkwaardige relatie met de inwoner.

- Het CDA hecht belang aan een bereikbaar gemeenteloket, dat ook buiten kantooruren open is en waar veel zaken digitaal geregeld kunnen worden. De internettechnologie biedt kansen om steeds meer op maat gesneden online dienstverlening te realiseren, die goed, gemakkelijk en snel is. Tegelijkertijd moet het mogelijk blijven om persoonlijk en telefonisch contact te hebben met de gemeente.
- Wij willen een gericht aanspreekpunt voor specifieke doelgroepen (bijv. ondernemers, verenigingen) zijn waar zij met al hun vragen over overheidsdienstverlening terecht kunnen.
- Wij vinden het belangrijk dat inwoners duidelijk worden gewezen op de mogelijkheid en de werkwijze om klachten aan te geven, en dat de organisatie van deze inbreng leert.
- Kosten voor overheidsdiensten (leges) zijn in principe kostendekkend, maar wij willen ze wel zo laag mogelijk houden.
- Voor vergunningen van commerciële evenementen kunnen leges worden ingevoerd; vergunningen voor evenementen georganiseerd door vrijwilligers worden vrijgesteld van leges.

2.2 Doe mee

Het CDA wil dat de gemeente initiatieven van inwoners ruim baan geeft. Dat kan soms door financiële ondersteuning, maar vaak ook door als gemeente los te durven laten in plaats van over te willen nemen. De gemeente moet vooral aansluiten bij bestaande initiatieven waar inwoners al enthousiast over zijn. Er moet een goede balans worden gezocht tussen de verantwoordelijkheid van de gemeenteraad en de betrokkenheid van inwoners.

- Met een 'Recht om uit te dagen' (right to challenge) krijgen inwoners het recht om bij de gemeente een alternatief voorstel in te dienen voor een bepaalde dienst, voorziening of plan van de gemeente.
- Bij initiatieven vanuit de samenleving verwachten we dat de gemeente actief meedenkt en nagaat hoe het initiatief gerealiseerd kan worden. Zeker daar waar de gemeente nodig is voor een vergunning, door een bijdrage in de kosten of voor wijzigingen in het beleid of bestemmingsplan.
- Laat ruimte om daar waar het mis gaat niet meteen in te vullen met regels en verordeningen.

Verwachtingsmanagement en duidelijkheid

Verwachtingsmanagement is essentieel voor het slagen van burgerparticipatie.

- Wij vinden het belangrijk dat de gemeente duidelijk communiceert. Zeg als gemeente wat je wel of niet met een initiatief gaat doen, schep geen onrealistische verwachtingen.
- Stel vast welke initiatieven gesubsidieerd kunnen worden en welke subsidie beschikbaar is.

2.3 Verenigingen en vrijwilligers

Vrijwilligers vormen een onmisbare schakel in de binding en leefbaarheid van onze buurten en dorpen. De gemeente kan veel doen om vrijwilligerswerk makkelijker en leuker te maken. Zo komen in Wijdemeren op www.deappelboom.nl alle vrijwilligersactiviteiten samen. De Appelboom vormt een interactief digitaal platform voor participatieprojecten in het openbaar groen en het sociaal domein en ondersteunt daarmee de sociale cohesie in de gemeente.

- De website www.deappelboom.nl is nu al een platform waar kennis en ervaring worden uitgewisseld en waar vraag en aanbod worden gematcht. Het CDA wil dat jaarlijks voldoende budget beschikbaar is voor Appelboomprojecten waarmee initiatieven van inwoners en ondernemers snel gestimuleerd en gefaciliteerd worden.
- Het subsidiebeleid is vernieuwd. In meer gevallen is een meerjarige subsidie mogelijk, waardoor de administratie/aanvraag is vereenvoudigd.
- Wij blijven met vrijwilligers in gesprek over hun wensen en behoeften, en bieden ondersteuning als dat gewenst en mogelijk is.
- Als waardering voor het vele vrijwilligerswerk in Wijdemeren is het CDA een grote voorstander van deelname door college, raadsleden en ambtenaren aan het jaarlijkse landelijke vrijwilligers-evenement NL-Doet en het periodiek organiseren van een vrijwilligersevenement.

Meer ruimte, minder knellende regels

Wij willen de slagkracht van verenigingen en organisaties vergroten door minder bemoeienis en minder beperkende regels van de gemeente.

- Wij vinden het belangrijk om kritisch te kijken naar de vergunningverlening. Daarbij streven wij naar een goede verhouding tussen de noodzakelijke veiligheidseisen en het verminderen van regeldruk voor de organisatoren.
- Het CDA pleit voor een ondersteunende en behulpzame houding van de gemeente daar waar vrijwilligers en/of verenigingen een vergunning aanvragen.
- De verklaring omtrent gedrag (VOG) voor vrijwilligers die werken met minderjarigen blijft gratis met zo min mogelijk knellende regels. Dit beleid wordt uitgebreid voor vrijwilligers die werken met andere kwetsbare groepen.

Betaalbare en duurzame verenigingsgebouwen

Voor veel verenigingen zijn de lasten van de accommodatie een flinke kostenpost. Het CDA wil vrijwilligers meer verantwoordelijkheid én beslissingsbevoegdheid geven op dit terrein en ruimte bieden voor innovatie.

- Wij vinden dat verenigingsgebouwen zo mogelijk vrijgesteld moeten worden van de OZB.
- Daarnaast pleiten wij voor het creëren van een revolverend duurzaamheidsfonds (bijvoorbeeld ten behoeve van energiebesparing) waar lokale verenigingen een beroep op kunnen doen en waarbij rente en aflossingstermijn in overleg wordt vastgesteld zodat deze aansluit bij de financiële capaciteit van de vereniging.

2.4 Bewegen voor leefbaarheid en welzijn

Goede sportvoorzieningen

Het sportaccommodatiebeleid is de basis van het gemeentelijk sportbeleid. Het is belangrijk dat de gemeente goede randvoorwaarden creëert om sporten en bewegen zo optimaal mogelijk te maken. Wij willen daarbij rekening houden met de verschuiving van verenigingssporten naar individuele sporten in de openbare ruimte, zoals wandelen, fietsen en hardlopen.

- Het CDA zet in op toegankelijk sportfaciliteiten zoals open clubs en sportcoaches die zich richten op de behoeften van de buurt of het dorp. Eigen leden, bezoekers en bewoners worden hierbij uitgenodigd om te sporten en om bij de vereniging betrokken te raken en te blijven.
- Naast sport en bewegen is gezonde voeding een belangrijke pijler in de preventieve gezondheidszorg. De gemeente kan hier een bijdrage aan leveren door het promoten van gezonde (sport)kantines.

Groene buitenruimte

De positieve effecten van groen op onze gezondheid zijn bewezen. Mensen met een groene woonomgeving voelen zich gezonder.

- Het CDA wil de groene openbare ruimte aantrekkelijker maken voor bewegen en ontmoeting. De gemeente kan collectieve oplossingen ondersteunen die inwoners zelf bedenken en initiëren. Wij zien kansen voor meer openbare sportlocaties, zoals buitenfitness, bewegingstuinen, voetbalveldjes en speelnatuur. Dit geeft inwoners de mogelijkheid om gratis én buiten te sporten.
- Om ouderen te stimuleren om (buiten en binnen) met elkaar te bewegen, ondersteunt het CDA de inzet van een beweegcoach.
- De gemeente blijft een actief beleid voeren om onderhoud van openbaar groen door inwoners te stimuleren en stelt jaarlijks een bedrag beschikbaar waarmee inwoners naar eigen inzicht in hun leefomgeving kunnen investeren. Inwoners die zelf onderhoud van het openbaar groen willen verzorgen krijgen zo meer vrijheid bij de keuze voor beplanting die zij graag in hun straat willen hebben.

2.5 Bereikbaarheid

Een sterke samenleving waarin we omzien naar elkaar kan niet bestaan zonder de mogelijkheid om fysiek met elkaar in contact te treden.

Goed Openbaar Vervoer

In onze landelijke omgeving komt het Openbaar Vervoer steeds verder onder druk te staan. Het CDA stelt zich open voor nieuwe initiatieven om onze dorpen bereikbaar te houden.

- Wij willen, samen met de provincie, goede concessies afsluiten voor het openbaar vervoer, waarin buurten en dorpen bereikbaar blijven.
- Waar goed Openbaar Vervoer niet lukt, zal het CDA zich blijven inzetten voor initiatieven en alternatieven.
- Ook nieuwe combinaties in het doelgroepenvervoer bieden mogelijkheden om beter in te spelen op de vraag van de reiziger.
- Wij vinden dat ouderen en mensen met een beperking zonder hinder gebruik moeten kunnen maken van het openbaar vervoer. Daarom wil het CDA dat het ingezette beleid om alle bushaltes op een goede instaphoogte te brengen wordt voortgezet.

Verkeersveiligheid

Als mensen vrij willen bewegen, moet dat veilig kunnen. Het CDA is daarom een voorvechter van veilige verkeerssituaties en in het bijzonder bij maatschappelijke locaties zoals scholen en sportclubs.

- De afgelopen jaren hebben wij al een aantal maatregelen getroffen om de veiligheid rond scholen en de routes naar/van school te verbeteren. Het CDA wil dat beleid voortzetten en uitbreiden naar omgevingen bij maatschappelijke locaties, sportclubs en winkelgebieden.
- Naast aanpassing van de infrastructuur rond scholen zijn wij voorstander van voortzetting van verkeerseducatie op de basisscholen, zoals het succesvolle project 'Veilig naar school' dat in samenwerking met de gemeente, scholen en Veilig Verkeer Nederland in de afgelopen raadsperiode is gestart.
- Fietsen is een goede en duurzame manier van mobiliteit. Dit vergt wel goed onderhouden fietspaden en snelfietsroutes, zeker nu het gebruik van elektrische fietsen toeneemt.
- Het CDA vindt het belangrijk dat bij de herinrichting van wegen zoveel mogelijk ruimte wordt geboden aan voetgangers en fietsen. Bijvoorbeeld in de vorm van fietssuggestiestroken, vrijliggende fietspaden of een fietsstraat.
- In het belang van de regionale en onderlinge bereikbaarheid van de verschillende dorpen is in Wijdemeren op doorgaande wegen in de dorpen een maximale snelheid van 50km per uur de standaard. Wij ondersteunen het beleid dat op bepaalde delen ook 30km per uur als maximum kan worden gehanteerd.
- Het CDA steunt en heeft een actieve inbreng bij het regionale MIRT-onderzoek om zo de wegen in de dorpen minder te belasten.

2.6 Voldoende en betaalbare woningen

Voor mensen is wonen iets essentieels, zowel de woning als de leefomgeving. De woonwensen van inwoners moeten centraal staan bij het woonbeleid. Daarnaast is het woonbeleid gericht op kwaliteit, duurzaamheid, flexibiliteit en maatwerk. Woningen moeten bestendig zijn voor verschillende levensfasen.

- De afgelopen jaren zijn veel woningprojecten vlot getrokken. Er zijn ca. 400 woningen gebouwd of in aanbouw in alle dorpen van Wijdemeren. Een aanzienlijk deel daarvan is sociale woningbouw, waaronder de Oranjerie in 's-Graveland, de Godelindehof in Loosdrecht en de Voorstraat 35 (voormalig gemeentehuis) in Nederhorst den Berg. Ook is er gebouwd aan de Arnoud Voetlaan in Ankeveen, aan de Drie Kampjes in Loosdrecht en aan de Koninginneweg in Kortenhoef. De wijk NederVecht (Nederhorst den Berg) bevat ca. 170 woningen en de bouw van Erve Knorr, de Porseleinhaven en het Kompas (allen in Loosdrecht) is gestart.
- Het CDA zet in op levensloopbestendige wijken, waarin kinderen prettig kunnen opgroeien en mensen gezond oud worden. Dat vergt goede voorzieningen waarin recht wordt gedaan aan de diversiteit aan mensen die de samenleving kent. Om de lokale leefbaarheid te behouden, steunt het CDA experimenten met toewijzing van woningen aan jongeren en jonge gezinnen. Ook de ingevoerde starters- en verzilverlening dragen hiertoe bij.

Kijken, kijken en niet KUNNEN kopen

Starterslening

Vanaf 1 januari 2018 kunnen starters tot 36 jaar die een woning willen kopen in Wijdemeren gebruikmaken van een Starterslening. Deze lening maakt koopwoningen beter bereikbaar.

PIC•COLLAGE

- Om de lokale leefbaarheid te behouden steunt het CDA niet alleen het experiment om woningen beter toe te kunnen wijzen aan jongeren en jonge gezinnen. Het CDA maakt zich hard om dit te regelen in de regionale huisvestingsverordening.
- Bij nieuwbouwplannen zijn de uitkomsten van het woonbehoefteonderzoek leidend. Dat betekent dat er meer gestapeld gebouwd moet worden om te voldoen aan de vraag naar meer 1 en 2 persoonsappartementen. Op locaties waar dat ruimtelijk mogelijk en aanvaardbaar is, moet ook hoger gebouwd kunnen worden dan tot nu gebruikelijk is.
- De overheid kan een grote rol spelen op het gebied van collectief en particulier opdrachtgeverschap. Wij verwachten van de gemeente dat zij open staat voor initiatieven. Dat vraagt ook om minder regels waar dat kan. De ruimte die de nieuwe Omgevingswet hiervoor biedt, willen wij hierbij aangrijpen.
- De gemeente is in de kern geen projectontwikkelaar maar kan wel actief bijdragen aan een goede oplossing van een vastgelopen woningmarkt. Dat heeft het CDA in de afgelopen jaren bewezen. Inspanningen als tijdelijk en modulair bouwen bieden ook goede uitkomsten. Zo mogelijk stimuleren wij publiek-private samenwerking die deze bouwvormen tot gevolg kan hebben.
- Woningbouw op kleine (particuliere) locaties binnen en net buiten de kern wordt gestimuleerd.
- De gemeente en de woningcorporatie(s) gaan daar waar mogelijk experimenteren met vernieuwde woonvormen.

2.7 Nieuwe toekomst bij krimp

In onze dorpen waar de bevolking krimpt, staan economische weerbaarheid, sociaalmaatschappelijke voorzieningen en daarmee de leefbaarheid van de samenleving onder druk.

- Wij willen binnen de regio met de provincie en het Rijk bewerkstelligen dat aanvullende maatregelen worden genomen voor het stimuleren en behoud van werkgelegenheid in de gemeente.
- Het CDA wil meer aandacht voor de leefbaarheid in onze dorpen en wil nieuwe kansen ondersteunen.
- Het CDA blijft zich inzetten om kleine scholen open te houden en vorming van Integrale Kindcentra. Zo kunnen wij ook jonge gezinnen behouden voor onze dorpsgemeenschappen.
- Wij blijven ons inzetten om te onderzoeken of maatschappelijke accommodaties voor meerdere gebruikers ingericht kunnen worden, zodat bijvoorbeeld scholen, zorginstellingen en verenigingen hetzelfde gebouw gebruiken.

Beloofd is beloofd

Wij bouwen weer woningen!

Meer woningen bouwen!

www.wijdmeren.cda.nl

#wonen

3 Familie en gezin

Voor het CDA is elk gezin – in welke samenstelling dan ook – van waarde. Families vormen het startpunt van ons leven waar we, als het goed is, in geborgenheid mogen opgroeien. Daarbij vormt de omgeving een plek voor spel en ontmoeting, voor alle kinderen, voor alle leeftijden.

3.1 Gezinnen

Met het grootste deel van onze jongeren gaat het goed: ze zijn gezond, doen naar vermogen mee op school, hebben een rijk sociaal leven en voelen zich goed.

- Wij bepleiten de mogelijkheid van (opvoed)ondersteuning voor elk gezin in moeilijke en makkelijke tijden.
- Helaas blijven niet alle ouders bij elkaar. Naast dat dit voor de ouders zelf ingrijpend is, kunnen de gevolgen voor de kinderen dit ook zijn. Wij komen op voor deze kinderen. Het CDA vindt het belangrijk dat als ouders besluiten om uit elkaar te gaan, zij bij de gemeente terecht kunnen voor hulp en advies.
- In het bijzonder noemen we ook de pleeggezinnen waarin kwetsbare kinderen de kans krijgen even op adem te komen of zelfs een nieuw ‘thuis’ vinden.
- Het CDA wil pleegouders meer betrekken bij de ontwikkeling van beleid.
- Daarnaast bepleiten wij een reële vergoeding voor de kosten die pleegouders moeten maken.
- Soms kan een pleegkind terug naar de biologische ouders. Wanneer het later toch weer mis gaat, moet dit kind, wanneer mogelijk, teruggeplaatst kunnen worden naar het gezin waar het eerder al thuis was.

3.2 Kindvriendelijke buurten

De buurt waarin kinderen opgroeien is erg belangrijk. Ieder kind verdient een veilige en uitdagende leefomgeving waarin het kan spelen en veilig opgroeien.

- De gemeente zorgt voor goede (ook informele) speelmogelijkheden in elke buurt, voor verschillende soorten spel en ontmoeting, voor alle leeftijden en voor alle kinderen. Wij hechten er waarde aan dat bij de aanleg of herinrichting van speelgelegenheden de kinderen en ouders uit de omgeving worden betrokken. Het CDA wil het nieuwe gemeentelijke speelplaatsenbeleid voortzetten. Niet overal de standaard speeltoestellen, maar meer verscheidenheid aan uitdagende, onderhoudsarme speelplaatsen.
- Voor de begeleiding van initiatieven voor en door jongeren steunt het CDA de inzet van jongerenwerk (Jeugdpoint). Dit maakt het makkelijker om jongeren te betrekken bij het organiseren van activiteiten en bij het vormgeven van een eigen plek waar zij elkaar kunnen ontmoeten.

3.3 Onderwijs

Het is onze taak om kinderen thuis en op school goed voor te bereiden op hun rol en plek in de samenleving en de wereld daarbuiten. Goed onderwijs biedt kinderen en jongeren de kans om hun talenten te ontwikkelen en uit te groeien tot volwaardige en betrokken inwoners.

- Bij het ontwikkelen van een visie op de huisvesting van het basisonderwijs, vinden wij het belangrijk om ook de voor- en naschoolse opvang te betrekken. Het CDA streeft naar een integraal

kindcentrum als spil in het dorp en ontmoetingsplek die ook 's avonds en in het weekend benut zou kunnen worden.

- Kinderen tussen twee en vier jaar houden het recht op een aantal dagdelen voorschool, waar aandacht is voor taal en ontwikkeling.
- Bij leerlingenvervoer staat het belang van het kind voorop. Het CDA streeft ernaar om hierbij zoveel mogelijk gebruik te maken van het regulier openbaar vervoer of van gezamenlijke opstappunten.
- Het is belangrijk dat schoolgebouwen 'fris' zijn, een goed binnenklimaat hebben en zo snel mogelijk energieneutraal zijn.

Hulp

De school is vaak een van de eerste plekken waar een kind aanklopt voor hulp. Het is belangrijk dat scholen de weg weten naar de lokale toegang tot jeugdhulp.

- Het CDA bepleit dat de gemeente, jeugdhulpinstellingen en onderwijs nauw samenwerken bij het ontwikkelen en uitvoeren van preventieprojecten. Zo kan de school een programma opzetten om ouders meer te betrekken bij (voor)lezen, iets wat de gemeente ondersteunt met voorlichting en voorleesmomenten, en waarbij de bibliotheek aansluit met de VoorleesExpress.
- Omdat goed onderwijs de sleutel is voor de toekomst van ieder kind, investeren wij samen met buurgemeenten in een gerichte aanpak om voortijdig schooluitval en -verlating te voorkomen.
- Faciliteiten om armoede in gezinnen met kinderen tegen te gaan worden zo gepresenteerd zodat in een keer overzichtelijk is welke faciliteiten beschikbaar zijn voor kinderen die opgroeien in armoede.

3.4 Samen met maatschappelijke organisaties

Het CDA is dé partij van de samenleving, die als geen ander in staat is om de balans te vinden tussen individuele verantwoordelijkheid en solidariteit.

Geloofsgemeenschappen

Kerken en overheden hebben verschillende verantwoordelijkheden, maar hebben ten minste één ding gemeen: zij dienen dezelfde mensen. In kerken – maar ook in andere geloofsgemeenschappen – leren jonge mensen belangrijke waarden als naastenliefde, tolerantie en respect.

- Bij de ontwikkeling van beleid voor het sociaal domein vindt het CDA het belangrijk om de kennis van kerkelijk werkers over armoede, gezinsproblematiek, verslavingen etc. te betrekken. Wij hechten waarde aan een goed en regelmatig contact.

Verenigingen

Verenigingen zijn met al hun vrijwilligers het cement van de samenleving. Zij bieden inwoners de mogelijkheid om te sporten of te ontspannen via muziek, toneel of andere culturele vorming. Daarom vindt het CDA het belangrijk dat de gemeente investeert in verenigingen en in de vrijwilligers die zich hier voor inzetten.

- Blijf sport, cultuur, onderwijs en de gemeente via combinatiefunctionarissen, waar cofinanciering vanuit het Rijk voor beschikbaar is, verbinden. Het ingezette beleid om de verbinding met Jeugdpoint, onderwijs en verenigingen te versterken wil het CDA voortzetten.
- Houd de toegang tot sport en cultuur voor ieder kind mogelijk, door als gemeente het jeugdsport- en jeugdcultuurfonds en de Stichting Leergeld blijvend financieel te ondersteunen. Hiermee voorkomen we dat kinderen als gevolg van armoede buitengesloten worden van allerlei activiteiten.

3.5 Lokale toegang zorg

Als jongeren in meer of mindere mate een steuntje in de rug nodig hebben, is het van belang dat dit in de gemeente goed gebeurt. Essentieel is dat de drempel om hulp te zoeken zo laag mogelijk is.

Drempel omlaag

Het CDA vindt het belangrijk dat de toegang tot zorg zo georganiseerd is dat jongeren op het juiste moment naar de meest adequate zorg worden geleid: dus 'licht' waar het kan en 'zwaar' waar het moet. Wij vinden dat het niet uit moet maken onder welke wet de zorg valt, bijvoorbeeld bij de scheidslijn tussen WMO en jeugdzorg.

- Wij willen huisartsen, zorgverzekeraars en instellingen betrekken bij de versterking van lokale toegangspunten tot de zorg. Het CDA blijft zich inzetten voor praktijkondersteuning jeugd bij huisartsen.
- Daarnaast zetten wij in op versterken van de samenwerking tussen basisscholen en de sociale wijkteams. Juist om de drempel voor ouders en onderwijzend personeel te verlagen.

Zorginstellingen

Het CDA meent dat er winst te behalen is door onnodige bureaucratie terug te dringen en door sneller maatwerk te leveren voor het kind/gezin. Ook is er extra aandacht nodig voor jongeren die zorg ontvangen en 'tussen de wal en het schip dreigen te vallen' als ze 18 jaar worden.

- Jongeren van 17 jaar, die hulp van de gemeente ontvangen worden ondersteund bij het volwassen worden, bijvoorbeeld door plan 18.
- Durf te experimenteren met nieuwe financieringsvormen waarbij de te behalen resultaten vanuit de eigen verantwoordelijkheid van zorginstellingen en professionals leidend zijn.

4 Zorg voor elkaar

Het CDA streeft naar een samenleving waarin mensen zoveel als mogelijk kunnen meedoen, ongeacht geslacht, leeftijd, inkomen en eventuele beperkingen. Een samenleving die goede zorg en sociale verbondenheid kent met gebundelde inzet van vrijwilligers, mantelzorgers en professionals. Zodat mensen die dat nodig hebben worden ondersteund op een wijze die bij hen past.

4.1 Preventie

Voorkomen is beter dan genezen, daarom hecht het CDA veel waarde aan preventie. Uitgangspunt hierbij is dat mensen in de eerste plaats zelf verantwoordelijk zijn voor hun welbevinden. Daarbij is het de opgave voor de gemeente om samen met maatschappelijke organisaties te zorgen voor een gezonde omgeving.

- Gemeenten en instanties, zoals scholen en (sport)verenigingen, gaan deze uitdaging gezamenlijk aan. Bijvoorbeeld door zich in te zetten voor een rookvrije omgeving.
- Sportdeelname van jongeren is gezond en gaat overgewicht tegen. Het CDA stimuleert jeugd lidmaatschap middels jeugdlidensubsidie en vindt dat de gemeente samen met jongeren moet kijken naar mogelijkheden om middelbare scholieren actief te houden.
- Het bewegingsprogramma dat in combinatie met taalonderwijs in onze gemeente is opgezet voor anderstaligen blijven wij ondersteunen.

4.2 Persoonlijke kracht

Het CDA gaat uit van de persoonlijke kracht en waardigheid van mensen. Ons vertrekpunt is wat mensen kunnen. De aansluiting hierop vergt geen algemene regels maar maatwerk. Daarom blijven we in de gemeente hechten aan:

- Woningaanpassingen als onderdeel van de maatschappelijke ondersteuning.
- Het maken van afspraken met zorgorganisaties over maatwerk bij de (thuis)zorg.
- Ondersteuning op maat vanuit het Sociaal Wijkteam Wijdemeren, met aandacht voor preventie, vroegsignalering, afstemming van zorg en uitvoering van regie.
- Inzet van praktijkondersteuners jeugd bij huisartsen.
- Outreachend jongerenwerk (coaching) vanuit Jeugdpoint.
- De hulp van een maatje via Teens On A Mission.

Aanpak laaggeletterdheid

In Nederland zijn ruim 2,5 miljoen mensen die moeite hebben met lezen en schrijven en daardoor moeilijker mee kunnen doen in de samenleving.

- Ook in onze gemeente is een brede aanpak van laaggeletterdheid wenselijk. Samen met maatschappelijke organisaties kan de gemeente zich nog meer inzetten om laaggeletterdheid te signaleren en aan te pakken.

Passende voorzieningen

In de verschillende dorpskernen faciliteert de gemeente mogelijkheden voor ontmoeting en sociale activiteiten. Omdat inwoners veel waarde hechten aan hun woonomgeving, vraagt het CDA extra aandacht

voor woonruimte en passende voorzieningen. Wij willen het mogelijk maken dat mensen zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen.

- Het is belangrijk dat de gemeente met woningcorporaties gerichte prestatieafspraken maakt over de hoeveelheid en de kwaliteit van het woningaanbod.
- Wonen en zorg voor een gehandicapt kind of familielid in de directe woonomgeving vinden wij gewenst. Hiervoor kan de gemeente vergunningen voor flexibele bouwconcepten afgeven met een bepaalde duur. De opstal wordt verwijderd als de zorgtaak beëindigd is.
- Ook wil het CDA dat samen met buurgemeenten wordt gewerkt aan meer samenhang in het leerlingenvervoer, doelgroepenvervoer, WSW-vervoer en vrijwilligersinitiatieven.

Toegankelijkheid openbare ruimten en gebouwen

In het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een beperking, heeft de gemeente een aantal nieuwe taken gekregen. Onder andere t.a.v. de toegankelijkheid van openbare ruimten en gebouwen.

- Door samen met ervaringsdeskundigen locaties in de gemeente te bezoeken, kunnen hindernissen voor toegankelijkheid gesignaleerd worden en vervolgens verholpen.
- Het CDA wil meer samenwerking met ondernemers om voorzieningen zoals recreatie, horeca en winkels beter toegankelijk te maken.

4.3 Omzien naar elkaar

De meeste mensen die zorg nodig hebben, willen dit zo goed en zo lang mogelijk in hun eigen omgeving organiseren.

- Het CDA wil de professionele zorg dicht bij huis versterken, zodat deze nog beter aansluit bij de keuzes van mensen.
- Wij ondersteunen lokale en regionale initiatieven, waarbij buurten, verenigingen, bedrijven, kerken etc. met elkaar de alledaagse zorg voor ouderen en zieken in hun eigen omgeving organiseren.
- De gemeente zorgt voor subsidies en beperkte procedures om families en buurten te helpen (zoals 'de Appelboom'). Dat geldt ook voor de verantwoording door zorgorganisaties.

Mantelzorg

Mantelzorgers zijn de stille kracht in de zorg voor ouderen, gehandicapten en chronisch zieken. Zij vinden het vanzelfsprekend om te zorgen voor een hulpbehoevend familielid of kennis. Het CDA vindt het belangrijk dat de gemeente naast de mantelzorger staat, goed kijkt naar de draagkracht en waar nodig ondersteunt en faciliteert. Wij hechten er waarde aan dat:

- De mantelzorger, vertrouwenspersoon of (onafhankelijke) klantondersteuning een vaste positie heeft bij het keukentafelgesprek.
- Er professionele ondersteuning voor mantelzorgers is, zoals informatie, advies of emotionele en praktische hulp (respitzorg).
- Het mogelijk is om tijdelijke mantelzorgunits te plaatsen naast de woning van degene die zorg behoeft.
- Mantelzorgers betrokken worden bij het opstellen en de uitvoering van het gemeentelijk beleid.
- Er blijken van waardering aan mantelzorgers worden gegeven, bijvoorbeeld in de vorm van het jaarlijks actief onder de aandacht brengen van de mantelzorgwaardering.

Aanpak eenzaamheid

Eenzaamheid is een groot probleem in onze samenleving en komt in alle leeftijdscategorieën voor. Om eenzaamheid tegen te gaan, wil het CDA zich inzetten voor het versterken van bestaande maatschappelijke en sociale verbanden en inwoners stimuleren om zelf op zoek te gaan naar sociale contacten.

- Voor ons is eenzaamheidsbestrijding een speerpunt in het zorg- en welzijnsbeleid en een belangrijk onderwerp om prominenter op de politieke agenda te plaatsen.
- Wij willen een gemeentelijke aanpak van eenzaamheid, waarbij mensen die in isolement dreigen te raken regelmatig worden bezocht of ondersteund bij deelname aan activiteiten om vereenzaming tegen te gaan.
- Wij stellen voor om het onderwerp eenzaamheid tijdens het 'keukentafelgesprek', het 'preventief ouderengesprek' en de 'huisbezoeken 80+' aan de orde te laten komen.
- Ook vinden wij het belangrijk dat vrijwilligers en professionals (leren) signaleren wanneer mensen eenzaam zijn, zodat indien nodig ondersteuning in gang kan worden gezet.
- Daarnaast moeten voorzieningen voor ouderen goed bereikbaar zijn, zowel per eigen vervoer als met de WMO-taxi. Ook het door het CDA bepleitte 'automaatje' van de ANWB kan daar aan bijdragen.
- Het CDA omarmt inloopvoorzieningen in elk dorp, zoals het inmiddels in Kortenhoef en Nederhorst den Berg gerealiseerde 't Wijdehuis.

Ouderen

De vergrijzing van de bevolking heeft gevolgen voor het gemeentelijke zorgbeleid. Op alle terreinen moeten wij toe naar een seniorvriendelijke gemeente. Een speerpunt daarbij is omgang met dementie.

- Het CDA hecht grote waarde aan het dementievriendelijk inrichten van de gemeente, zodat dementerenden zo lang mogelijk kunnen meedoen in de samenleving. Zo is het belangrijk dat er training wordt aangeboden aan de eigen medewerkers, aan winkeliers, horeca, vrijwilligers, verenigingen etc.
- Het CDA vindt het belangrijk dat de gemeente intensief contact houdt met de ouderenbonden en hen ondersteunt bij het bevorderen van participatie van ouderen. Bijvoorbeeld door het opzetten van sociale netwerken, sport en cursussen.

4.4 Samenwerken met professionals

Omdat er veel verschillende organisaties werkzaam zijn op het terrein van zorg en welzijn is integraal werken belangrijk. Inwoners die hulp krijgen, moeten niet gehinderd worden door de uiteenlopende zorgsystemen waar verschillende partijen verantwoordelijk voor zijn.

- Wij vinden het belangrijk dat de gemeente de regie neemt voor de samenwerking van professionals om een integrale aanpak mogelijk te maken. Zoals bijvoorbeeld gebeurt in de pilot 'Durven, doen, vertrouwen'.

Personen met verward gedrag

De gemeente is verantwoordelijk voor de problematiek rondom personen met verward gedrag.

- Samen met gemeenten in de regio en met, o.a. met politie, GGZ en woningcorporaties geven wij uitvoering aan het beleidsplan Bescherming en Opvang waarin ook aandacht is voor preventie.
- Daarnaast kan de gemeente met zorgverzekeraars overleggen om voldoende financiële middelen te creëren voor psychiatrische zorg aan huis.

4.5 Financiën voor de zorg

De afgelopen jaren heeft de gemeente extra taken gekregen op het terrein van (jeugd)zorg en werk. Daarbij heeft zij de opgave om zorg te leveren voor het geld dat ze daarvoor krijgt. Voor het CDA is het uitgangspunt: Rijksgeld voor de zorg gaat naar de zorg, maar in de ruimste zin van het woord. Het beschikbare budget kan dus ook worden besteed worden aan preventie en welzijn.

Innovatie

De komende jaren zal het budget voor de zorg onder druk blijven staan. Het is daarom zaak om eventuele overschotten deels in te zetten voor innovaties in zorg, welzijn en preventie.

- Met de pilot 'Durven, doen, vertrouwen' is gekozen voor een integrale benadering. Doel is om met de inwoner naar de meest passende oplossing te zoeken. Deze integrale aanpak moet zoveel mogelijk vraaggericht en kerngericht vorm krijgen. Deze andere manier van denken en doen stimuleren we ook bij onze partners in het voorveld en in de zorg.
- Het CDA steunt ontwikkelingen en het gebruik van technologie ter ondersteuning of verbetering van de gezondheid(szorg). Dankzij innovaties zoals eHealth en het inwonersportaal worden inwoners beter in staat gesteld om regie te nemen over hun zorg. Zo is de Dementia-app al gratis verkrijgbaar voor inwoners en zijn na een burgerinitiatief ook AED's op openbare plekken gerealiseerd.
- De gemeente moet samen met verschillende partijen en instellingen deze transformatie in de zorg bewerkstelligen.

Eigen bijdragen

Uitgangspunt voor het CDA is dat voorzieningen voor iedereen toegankelijk blijven. Waar nodig organiseert de gemeente een vangnet voor mensen met een smalle beurs en voert gericht beleid om de eigen bijdragen naar draagkracht te heffen. Hierbij hebben wij ook oog voor de middeninkomens die vaak net buiten alle regelingen vallen.

- Wij kiezen een maximumbedrag dat een huishouden aan eigen bijdragen moet betalen.
- Om mensen met een laag inkomen tegemoet te komen, blijft de gemeente een collectieve zorgverzekering afsluiten met zorgverzekeraars.

De menselijke maat centraal

Het CDA is voorstander van persoonsvolgende zorgfinanciering die de mens centraal stelt. Zoals het persoonsgebonden budget (PGB) waarmee inwoners, als zij daarvoor kiezen, zelf zorg kunnen inkopen.

- Wij vinden het PGB een belangrijk middel voor mensen die zelf hun zorg dicht bij huis willen inrichten.
- Voor inwoners die verschillende soorten zorg nodig hebben, moet het mogelijk zijn om naast PGB ook zorg in natura in te zetten. Een gecombineerde mix.
- Bij zorg in natura contracteert de gemeente, het zorgkantoor of de zorgverzekeraar de zorgaanbieders. Daarbij moeten patiënten zelf afspraken kunnen maken over de manier waarop zij zorg en ondersteuning ontvangen.

4.6 Organisatie

Wij hechten waarde aan een zorgstelsel waarin de patiënt centraal staat. Waarin professionele zorg en zorg door familie of bekenden goed aansluiten op elkaar en langdurige en intensieve zorg in alle fasen van het leven beschikbaar is indien nodig.

Regeldruk in de zorg

Door de veelvoud van (gemeentelijke) formulieren en procedures zien mensen vaak door de bomen het 'sociale bos' niet meer.

- Wij stellen voor om een 'formulierenbrigade' in het leven te roepen, bestaande uit ambtenaren, ervaringsdeskundigen en andere betrokkenen die jaarlijks adviseert bij het vereenvoudigen van bestaande formulieren en procedures.
- Ook de toegankelijkheid van gemeentelijke informatie op de website en folders behoeft daarbij extra aandacht.

4.7 Werk en participatie

Met de Participatiewet heeft de gemeente meer verantwoordelijkheid gekregen voor het toeleiden naar werk. Het CDA wil zich inzetten voor betaald werk voor diegenen die dat kunnen en willen. Bij mensen voor wie waarbij betaald werk een brug te ver is, is participatie van belang. Hierbij is de tegenprestatie een middel om mensen te activeren. Wij willen voorkomen dat jongeren tussen de wal en het schip belanden.

Werk

Werk is belangrijk voor inkomen, zelfontplooiing en sociale contacten.

- De gemeente kan verschillende vormen inzetten voor het toeleiden naar werk, in het bijzonder door financiële ondersteuning. Daarbij verwachten wij van de gemeente dat zij een voorbeeldfunctie vervult. Zo is de werkgelegenheid voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt opgenomen in het aanbestedingsprotocol en is het een vast onderdeel van aanbestedingen in de eigen organisatie. Ondernemers worden o.a. bij bedrijfsbezoeken en de jaarlijkse bedrijvendag in het gemeentehuis hiertoe gestimuleerd. Dit ingezette beleid wil het CDA voortzetten en waar mogelijk uitbreiden.
- Wij willen één werkgeversbenadering optimaliseren waarbij werkgevers met concrete mogelijkheden voor plaatsing door één instantie benaderd worden. Deze instantie treedt op voor gemeente, WSW-bedrijf en waar mogelijk ook het UWV.
- Voor bijstandsgerechtigden kan de gemeente bemiddeling organiseren richting vrijwilligerswerk, o.a. middels het vrijwilligerssteunpunt. De pilot die in onze gemeente is gestart, waarbij door een activeringscoach een verbinding wordt gelegd tussen WMO en WWB, willen wij bij een succesvolle afronding verder voortzetten.
- Het CDA vindt dat vanuit de gemeente extra aandacht nodig is voor de aansluiting van jongeren naar de arbeidsmarkt die van het praktijkonderwijs of voortgezet speciaal onderwijs komen.
- Daarnaast willen wij dat preventie van jeugdwerkloosheid blijvend prioriteit krijgt. Om jongeren uit een uitkering te houden wordt ingezet op begeleiding, training, scholing, werkervaringsplaatsen en aanvullingen op het loon wanneer zij niet volledig kunnen werken.

Armoede

Armoede is niet alleen een financieel probleem, maar vooral een zaak van niet kunnen meedoen in de samenleving. Daarom wil het CDA een actief armoedebeleid. Ook hier geldt dat de inwoner eerst zelf verantwoordelijk is. Daarnaast is een integrale aanpak met zorg en welzijn geboden.

- Wij stimuleren projecten met vrijwilligers voor mensen die moeite hebben om hun administratie op te zetten. Zoals 'schuldhulpmaatjes'.
- Het CDA steunt maatschappelijke initiatieven voor armoedebestrijding, bijvoorbeeld met subsidie.
- Specifieke ondersteuning voor kinderen die opgroeien in armoede is voor het CDA cruciaal.
- Waar mogelijk kan de gemeente aansluiting zoeken met de Voedselbank en inwoners die gebruik maken van hun diensten stimuleren tot een schuldhulpverleningstraject en/of het zoeken van werk.

5 Eerlijke economie

Het CDA streeft naar een eerlijke economie. Dat betekent dat mensen moeten kunnen profiteren van een goed economisch klimaat en ook dat iedereen de kans krijgt om met zijn talenten een eerlijk inkomen te verwerven. Daarnaast betekent het rekening houden met de leefbaarheid en de leefomgeving. Veel inwoners van Wijdemeren zijn werkzaam in het midden- en kleinbedrijf (MKB), dat goeddeels afhankelijk is van lokale en regionale ontwikkelingen. Lokale ondernemers maken zelf de belangrijkste keuzes, maar de gemeente kan wel allerlei randvoorwaarden scheppen voor een florerende lokale economie.

5.1 Bedrijvigheid

Bedrijvigheid en ondernemerschap dragen bij aan de vitaliteit en de leefbaarheid van onze dorpen. Het CDA kiest vanuit zijn uitgangspunt van rentmeesterschap nadrukkelijk voor het stimuleren van sociaal ondernemerschap, waarbij de winst van het bedrijf bijdraagt aan het geven van kansen aan mensen en aan duurzaam produceren. Voor het CDA zijn familiebedrijven en MKB-bedrijven de motoren waar onze samenleving op draait.

Ondernemerschap

Het CDA waardeert ondernemerschap en wil dat waar mogelijk in de verschillende bedrijfstakken stimuleren.

- Het CDA vindt de inbreng van ondernemers zeer belangrijk, zodat de gemeente meer vraaggericht kan werken. Om intensief contact met ondernemers te faciliteren steunen wij de start van het Economisch Platform en de aanstelling van de strategisch medewerker Economie en Recreatie/Toerisme.
- Wij moedigen startende bedrijven (MKB'ers, eenmanszaken en ZZP'ers) aan om actief deel te nemen aan lokale en regionale ondernemingsnetwerken.
- Ook omarmen wij initiatieven van ondernemers om een fonds in te stellen om activiteiten van georganiseerde ondernemers te financieren.
- Voor zelfstandigen zonder personeel moet het in de bestemmingsplannen makkelijker worden gemaakt om een eigen bedrijf aan huis te vestigen.
- De huisvesting van de detailhandel in de dorpen behoeft voortdurende aandacht. Zo zijn wij voorstander van de revitalisering van de Meenthof in Kortenhoef, het opstellen van een toekomstvisie voor het Lindeplein in Loosdrecht en het beperkt mogelijk maken van haalwinkels/webwinkels op bedrijventerreinen.

Werkgelegenheid

Gemeenten kunnen duurzame werkgelegenheid bevorderen. Daarbij is het werkgeversservicepunt de aanjager dat enerzijds samen met bedrijven creatief zoekt naar vormen van werkgelegenheid en praktische opleiding, en anderzijds de juiste mensen daarbij matcht.

- Gemeenten moeten stimuleren dat er voldoende werkervaringsplaatsen komen via aanbestedingseisen (SROI) en via de eigen organisatie.
- Daarnaast kan de gemeente ondernemers stimuleren om stagiaires vanuit het vakonderwijs aan te nemen en hen zo kennis te laten maken met het werkveld.

- Om jonge mensen zonder eigen vervoer, en mensen met een handicap aan het werk te helpen zijn verbindingen cruciaal. Arbeidsvervoer zou toegevoegd kunnen worden aan doelgroepenvervoer in gemeenten met weinig openbaar vervoer.
- Het CDA vindt het belangrijk om regelmatig werkbezoeken aan bedrijven te brengen, om ondernemers in het gemeentehuis uit te nodigen en om werkgelegenheid op de agenda te zetten. Hierdoor weet de gemeente beter wat bij lokale MKB'ers knelt en waar bij beleids- en besluitvorming extra aandacht voor moet zijn.

Iedereen aan het werk

Iedereen doet mee en mag binnen zijn of haar mogelijkheden talenten inzetten voor het uitvoeren van werk of het verrichten van een andere actieve bijdrage in de samenleving.

- De regelingen waarop werkgevers een beroep kunnen doen wanneer zij mensen met een arbeidsbeperking in dienst nemen - loonkostensubsidie of loondispensatie - willen wij versterken en vereenvoudigen. Hierin moet de gemeente het goede voorbeeld geven.
- Binnen de regelingen met betrekking tot werk en inkomen willen wij zoeken naar meer flexibiliteit.
- Niet alle oudere werklozen kunnen op korte termijn een vaste baan vinden. Wij pleiten als CDA voor een vrijstelling van de sollicitatieplicht voor werkzoekenden boven de 60 jaar die structureel en gedurende meerdere dagen per week vrijwilligerswerk doen of mantelzorg bieden.

Korte metten met fraude

Wij zijn van mening dat fraude niet mag lonen.

- Het is belangrijk dat er voldoende capaciteit blijft voor het opsporen en aanpakken van profiteurs en fraudeurs. Dit kan ook helpen om het onderscheid tussen fraude en administratieve fouten bij uitkeringsgerechtigden vast te stellen. Bij werkelijke fraude dient wat ons betreft vaker strafrechtelijke vervolging plaats te vinden.

5.2 Wonen in een buitengebied

Een volledig dekkend mobiel netwerk, digitale infrastructuur en snel internet vormen een basisvoorziening voor de leefbaarheid, veiligheid en economie. In onze gemeente, met name in het buitengebied, is de digitale infrastructuur en mobiele bereikbaarheid onvoldoende aanwezig. Het CDA heeft het voortouw genomen voor de aanleg van glasvezel in de buitengebieden en steunt initiatieven van inwoners en bedrijven op dit vlak. Zoals de pilot Breedband Loosdrecht. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat bij de herinrichting van wegen, waar dat mogelijk en nuttig is, de gemeente alvast lege mantelbuizen aanlegt waar op een later moment glasvezel ingeblazen kan worden.

Kernenbeleid

De eigen identiteit en cultuur van onze dorpen, het dorps-DNA, wordt vanuit de historie gemaakt door de inwoners, niet door de gemeente. Ook na de samenvoeging in 2002 hebben de dorpen hun dorps-DNA behouden dankzij de inzet van de eigen inwoners. De gemeente moet vooral faciliteren en ondersteunen. Voor de vitaliteit en aantrekkelijkheid van onze dorpen is het nodig dat er passende voorzieningen blijven voor bewoners en bezoekers. Daarvoor is ruimte nodig, zowel fysiek als in de regelgeving.

- Wanneer inwoners dat wensen wordt per kern een Dorpsraad opgericht die samen met de gemeente uitvoering kan geven aan specifiek beleid voor het eigen dorp.
- Elk dorp heeft zijn eigen ontmoetingsplek(-ken) voor culturele en sociaal-maatschappelijk activiteiten die het beste floreren wanneer de inwoners zelf het beheer en programmering organiseren.

- Met unieke evenementen kunnen dorpen zich onderscheiden. Dit kunnen thematische evenementen zijn die passen bij de cultuur en historie van het dorp, maar ook éénmalige festiviteiten.
- Voor evenementen en festiviteiten die door vrijwilligers worden georganiseerd zorgt de gemeente voor zo eenvoudig mogelijke regelgeving, worden geen leges berekend voor vergunningen en biedt waar mogelijk hand en spandiensten.

Recreatie

Toerisme en recreatie zijn sperpunten in de lokale economie van Wijdemeren. Daarbij moet een goede balans worden gezocht tussen economie en natuur.

- Met de uitvoering van het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen krijgen natuur, water, recreatie en toerisme een flinke impuls.
- Om grote investeringen door ondernemers mogelijk te maken moeten zo nodig bestemmingsplannen worden aangepast. Dit geldt bijvoorbeeld voor de maatvoering van recreatiewoningen en botenloodsen.
- Voor het CDA is het Platform Recreatie & Toerisme een voorbeeld van een initiatief vanuit de samenleving. Daarbij zetten betrokken inwoners en ondernemers zich in voor een betere positie van de dag- en verblijfsrecreatie in Wijdemeren. Met medewerking van de gemeente is door hen ook een Gebiedsvisie op toekomstige ontwikkelingen opgesteld die medebepalend is bij de uitvoering van projecten in Wijdemeren, zoals het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen.

Regionale economische visie Gooi en Vechtstreek

Omdat mensen zich over gemeentegrenzen heen bewegen, slaan in de regio Gooi en Vechtstreek de gemeenten hun handen ineen. Samenwerken maakt sterk en trekt bovendien investeerders aan. Dat is goed om ruimte te bieden aan ondernemers en voldoende gevarieerde werkgelegenheid in onze regio te behouden.

- Het CDA vindt het belangrijk dat de gemeente, samen met onze ondernemers, een actieve bijdrage levert aan het economische beleid van de regio Gooi en Vechtstreek en de Metropoolregio Amsterdam (MRA).
- Een goede bereikbaarheid en aantrekkelijk woon- en werkklimaat zijn twee doorslaggevende voorwaarden om in de regio te wonen, te werken en/of te ondernemen. Bereikbaarheid is voor bedrijven het verschil tussen blijven, komen of vertrekken.
- Het CDA steunt de aanpak van de regio bij het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT) Oostkant Amsterdam waarbij ingezet wordt op snelle verbindingen per e-bikes, auto en openbaar vervoer.
- Het innovatie karakter van onze gemeente en de regio willen wij versterken. Een goede digitale infrastructuur is daarbij noodzakelijk.

5.3 Ruimte geven

Met de nieuwe omgevingswet kan de gemeenteraad zich nadrukkelijk richten op een toekomstvisie voor Wijdemeren, gebaseerd op de optimale economische kansen.

Kansen benutten

Naast betrokkenheid van inwoners en betrokken partijen zijn ondernemers ook belangrijke bij het opstellen van een omgevingsvisie.

- Het CDA vindt het belangrijk om bij het opstellen van de omgevingsvisie specifiek te vragen naar kansen die ondernemers zien en belemmeringen die ondernemers ervaren.

- Om ondernemerschap optimale kansen te geven is het ook van belang om experimenten toe te staan. Regelgeving vanuit de ruimtelijke ordening kan dan soms in de weg zitten. Het CDA is voorstander van het flexibel toepassen van regels op het moment dat ondernemerschap dat vraagt in het gemeentelijk belang.

Agrarische ondernemers

De leefbaarheid op het platteland staat of valt nog steeds met een gezonde agrarische sector. Het CDA is bij uitstek de partij die zich inzet voor een vitaal buitengebied. Wij streven naar een goede balans tussen natuur, landbouw en recreatie; een buitengebied waar plaats is voor de boer, de inwoner en de toerist. Landbouwers zijn ook de groenbeheerders van ons land. Het groene, weidse landschap draagt bij aan de omgevingskwaliteit en aan het welzijn en geluk van mensen. Ingrijpen in dit landschap is vaak onomkeerbaar, en moet dus zorgvuldig worden overwogen.

- In onze gemeente is vooral sprake van kleinschalige boerenbedrijven, waarvan het vee bijna geheel buiten loopt. Koeien en schapen in de wei kunnen we op lange termijn alleen maar behouden als boeren de ruimte krijgen voor een gezonde bedrijfsvoering. De in 2013 raadsbreed aangenomen CDA-motie om koeien in de wei te behouden blijft onveranderd gemeentelijk beleid.
- Bij plannen van agrarische bedrijven denken wij actief mee om bedrijven toekomstbestendig te maken. Bij het provinciaal beleid om landbouwgronden terug te geven aan de natuur is het CDA zeer kritisch en kijkt naar de mogelijkheden om agrarische bedrijvigheid te behouden.
- Coalities tussen natuurbeheerders en melkveehouderij blijven nodig, waardoor boeren meer betrokken worden bij het beheer van terreinen. Het CDA is voorstander van agrarisch natuurbeheer in Wijdemeren, iets wat de Provincie Noord-Holland in 2021 onmogelijk wil maken. Bovendien vindt het CDA dat boeren, net zoals natuurorganisaties, een financiële tegemoetkoming voor natuurbeheer moet ontvangen.
- In het buitengebied wordt voor hobbyboeren ruimte in de regelgeving gezocht om initiatieven mogelijk te maken.

Omgevingskwaliteit koesteren

Het CDA zet in op versterking van de kwaliteit van de groene ruimte. Bij de realisatie van natuurdoelen moet zo veel mogelijk samen met agrarische ondernemers worden gewerkt.

- Voor de levensvatbaarheid van de agrarische sector is het belangrijk ruimte te bieden aan nevenactiviteiten van boeren, zodat zij het landschap kunnen blijven beheren.
- Zonne-energie is hard nodig om de transitie te maken naar duurzame energie. Het CDA is er echter geen voorstander van om zonneweides aan te leggen op landbouwgrond, terwijl daken van naastgelegen schuren nog leeg zijn.

5.4 Duurzaamheid

Voor het CDA is duurzaamheid een belangrijk speerpunt. Het is ook de ambitie van Wijdemeren om in 2040 een duurzame, groene gemeente te zijn waarin je prettig woont, werkt en recreëert. Een duurzame toekomst vraagt wel om een forse investering in de economie en infrastructuur van onze gemeente. Daarbij willen wij bij initiatieven van bewoners, instellingen en ondernemers, stimuleren en hen de ruimte bieden.

Van onderop

Het CDA is van oudsher de partij van het maatschappelijk initiatief en het zo laag mogelijk in de samenleving neerleggen van verantwoordelijkheden.

- Wij vinden het belangrijk om als gemeente het goede voorbeeld te geven. Het ingezette beleid om o.a. duurzaamheid op te nemen in het aanbestedingsbeleid, groene energie in te kopen, elektrische/hybride auto's te rijden en zonnepanelen te plaatsen willen wij voortzetten en uitbreiden.
- Wij willen binnen 5 jaar het maatschappelijk vastgoed zo maximaal mogelijk verduurzamen.
- Het CDA stimuleert en faciliteert om woningen, bedrijven en gebouwen te verduurzamen. Wij ondersteunen daarbij initiatieven uit de samenleving.
- Daarnaast is het ook belangrijk dat de gemeente voorlichting geeft over duurzaamheid. Bijvoorbeeld door mensen die een omgevingsvergunning aanvragen te informeren over de mogelijkheden. Wij stimuleren de inzet van het Duurzaam bouwloket.

Energietransitie

Goed 'rentmeesterschap' vormt de kern van de CDA-visie op energietransitie. Ook op het gebied van energietransitie is lokaal maatwerk de sleutel.

- Bij nieuwbouwprojecten willen wij blijven aandringen op duurzaam bouwen, zoals het mogelijk maken van duurzame energieprojecten in bestemmingsplannen, de nul-op-de-meterwoningen.
- Bij bestaande bouw blijven wij ons inzetten om samen met (woningbouw)coöperaties de sociale huurwoningen, scholen, etc. energiezuiniger te maken.
- Met de ontwikkelaars maakt de gemeente afspraken, waarin wordt vastgelegd dat in nieuwbouwwijken gasloos gebouwd gaat worden.
- Wij willen als CDA het ontstaan van een regionale energiecoöperatie stimuleren.
- Alle openbare verlichting in Wijdemeren krijgt bij vervanging LED, net als de verlichting in gemeentelijke gebouwen.
- De gemeente blijft een actief beleid voeren in het plaatsen van laadpalen in de openbare ruimte voor elektrische fietsen en auto's als belangrijke bijdrage in het verduurzamen van het verkeer.
- Om zwerfafval in te zamelen stelt de gemeente materialen beschikbaar aan vrijwilligers en zorgt voor afvoer van het ingezamelde zwerfafval.
- Het CDA wil dat de gemeente actief deelneemt aan de actie Operatie Steenbreek dat tot doel heeft om inwoners te enthousiasmeren om hun tuin te vergroenen en versterking in tuinen tegen te gaan.

5.5 Gezonde gemeentefinanciën

We hebben de overtuiging dat we duurzaam moeten omgaan met de financiële middelen die voorhanden zijn. Het gaat immers om belastinggeld, opgebracht door onze inwoners en ondernemers. Uitgangspunten voor het financieel beleid van het CDA zijn: zorgvuldigheid, spaarzaamheid en transparantie.

Weerstandsvermogen

De hoogte van de gemeentelijke uitgaven en investeringen vormen weliswaar geen doel op zich, maar dragen bij aan een maatschappelijk doel. Het weerstandsvermogen van de gemeente is afgelopen jaren versterkt en weer op een noodzakelijk niveau gebracht. Door een strak financieel beleid blijft het CDA voor voldoende weerstandsvermogen zorgen.

Transparantie

Het CDA hecht aan transparantie. Zo vinden wij het belangrijk dat de gemeente transparant in haar uitgaven. Onze inwoners ontvangen, bijvoorbeeld bij hun OZB-aanslag, een korte weergave van de ontvangsten en uitgaven.

Begroting en jaarrekening van de gemeente wordt met een infographic in de lokale weekbladen gepubliceerd. Daarnaast worden de declaraties van de bestuurders op de gemeentelijke website bekendgemaakt. Op deze site is ook een duidelijk overzicht te vinden van instellingen die gemeentelijke subsidie ontvangen.

Rekenkamer

De Rekenkamer is een zelfstandige, onafhankelijke kamer die wethouders en gemeenteraad een spiegel voorhoudt en mede de uitvoering controleert. Het CDA hecht hier veel waarde aan en wil daarom niet bezuinigen op het werk van deze Rekenkamer.

Onze kandidaten

The grid displays 20 candidate portraits, each with a '1' in a circle, the CDA logo, a slogan, and the candidate's name and number. The slogans are: 'voor onze mooie dorpen', 'bouwen voor jong en oud', 'waarmaken wat je belooft', 'ondernemers ruimte geven', 'veiligheid en leefbaarheid', 'zorgen voor elkaar', 'duurzaam leven en wonen', 'veilig wonen in onze dorpen', 'genieten van onze monumenten', 'zuinig zijn op onze vrijwilligers', 'meer cultuur in onze dorpen', 'water verbindt ons allemaal', 'ambitie en daadkracht', and 'betrokken iedereen kan meedoen'. The last two portraits are Theo Reijn (nr. 39) and Betske van Henten (nr. 40).

CDA Wijdemeren
#DorpsDNA
**Met elkaar...
voor onze
mooie dorpen**

1	Jan Verbruggen	's-Graveland	21	Bert Nagel	Nederhorst den Berg
2	Rosalie van Rijn	Kortenhoef	22	Jan Aalberts	Loosdrecht
3	Eric Torsing	Ankeveen	23	Cees Schalkers	Kortenhoef
4	Dik van Enk	Kortenhoef	24	André Janmaat	Kortenhoef
5	Jan Willem Nienhuis	Kortenhoef	25	Esther de Haan-Luijer	Kortenhoef
6	Barry Rooimans	Loosdrecht	26	Jan Pieneman	Loosdrecht
7	Frank van Ruitenbeek	Nederhorst den Berg	27	Alexandra van der Wier-Luijer	Kortenhoef
8	Jorien de Moor-Kingma	Loosdrecht	28	Ron Wever	Kortenhoef
9	Herman Veldhuisen	Nederhorst den Berg	29	Remco Boshuizen	Nederhorst den Berg
10	Bas Kers	's-Graveland	30	Mijndert Mur	Kortenhoef
11	Cees Gieskens	Kortenhoef	31	Janneke Verbruggen-van Corteveen	's-Graveland
12	Steven Voorn	Loosdrecht	32	Hetty Kastelein-Beaujon	Loosdrecht
13	Erik Korpershoek	Ankeveen	33	Douwe van Essen	Kortenhoef
14	Gé Leurs	Nederhorst den Berg	34	Tijmen Hennipman	Loosdrecht
15	Ymkje van 't Riet-Meijer	Kortenhoef	35	Thera Krijnen-Jansen	Kortenhoef
16	Peter Heeren	Nederhorst den Berg	36	Henk Stuyver	Nederhorst den Berg
17	Annemieke van Weeghel-Luijer	Kortenhoef	37	Aad Dijs	Nederhorst den Berg
18	Nine de Jongh	Kortenhoef	38	Niek Steenvoorden	Kortenhoef
19	Marianna Karsemeijer	Nederhorst den Berg	39	Theo Reijn	Kortenhoef
20	Rianne van Henten	Loosdrecht	40	Betske van Henten-Meijer	Loosdrecht

De samenleving, niet de overheid